

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõuseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lõike 1 punkti 4, haldusmenetluse seaduse § 61 lõike 1 ning tuginedes Verston OÜ taotlusele nr T-KL/1015564-4, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. anda Verston OÜ-le (registrikood 11947047) Rüütja maardlas Rüütja II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks keskkonnaluba nr KL-522383 kehtivusajaga 15 aastat;

1.2. seada antavale keskkonnaloale kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3 „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust;

1.3. avalikustada Verston OÜ keskkonnaloa nr KL-522383 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

1.4 Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-522383 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-522383 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Verston OÜ (reg. kood 11947047, aadress Pärnu tn 128, Paide linn, Paide linn, Järva maakond; edaspidi ka *ettevõtte*) esitas 08.11.2022 Keskkonnaametile taotluse Rüütja II liivakarjääri keskkonnaloa saamiseks. Esmataotlus on registreeritud KOTKAS-es 08.11.2022 menetluse nr M-122095 juurde, menetlusse võtmiseks nõuetekohane taotlus 29.09.2023, menetluse käigus täiendatud taotlus 26.10.2023.

Taotletav Rüütja II liivakarjäär, mäeeraldisel teenindusmaa pindalaga 16,92 ha (sh mäeeraldis pindalaga 14,62 ha), asub Rapla maakonnas Kehtna vallas Selja külas jäädes riigiomandisse kuuluvale kinnistule Kõnnu metskond 3 (katastritunnus 29201:001:0836, 100% maatulundusmaa). Katastriüksuse valitseja on Keskkonnaministeerium ning volitatud asutus

Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK). Taotletav mäeeraldis hõlmab 534,27 ha suurusest maaüksusest ~3%, jäädes selle edela-lääneossa. Loa andmise korral on vajalik katastriüksuse sihtotstarve kaevandamisega hõlmatud määras muuta mäetööstusmaaks.

Taotletav mäeeraldis hõlmab täielikult Rüütja maardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokke 7 aT ja 8 aT. Taotletav mäeeraldis kattub osaliselt Selja V uuringuruumiga. Kogu taotletav varu ei ole kaevandatav, kuna külgneva maapinna stabiilsuse tagamiseks tuleb kogu mäeeraldisel perimeetrile jätta nõlvatervik – maavara ohutuks nõlvuseks on kogu mäeeraldisel perimeetril veepealses osas 1 : 2 ning veealuses osas 1 : 3. Nõlvatervikusse jääva varu arvutus on tehtud arvutiprogrammiga Bentley PowerCivil V8i. Mäeeraldisega seotud varukogused on järgnevad: täiteliiva aktiivne tarbevaru plokis 7 on 54 tuh m³ ja plokis 8 on 207 m³ (kokku 261 m³), kaevandatav varu kogus on kokku 252 tuh m³.

Rüütja II liivakarjääri maavaravaru on kasutatav üld- ja teedeehituses. Rüütja II liivakarjääri keskkonnaluba taotletakse 15 aastaks keskmise aastase kaevandamise mahuga 20 tuh m³. Keskmise aastase kaevandamise mahuga 20 tuh m³ ammendatakse Rüütja II liivakarjäär ~13 aastaga ning loa kehtivuse aja jooksul jõutakse ka kaevandatud maa korrastada. Maa korrastamise suunaks on märgitud metsamaa.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnavalua taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnavalua taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 08.11.2022 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt.

Keskkonnavalua taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maa-ameti 15.11.2022 kiri nr 9-3/22/19391-2 ja 03.11.2023 kiri nr 9-3/22/19391-4) registreeritud KOTKAS-es vastavalt 15.11.2022 numbriga DM-122095-2 ja 03.11.2023 numbriga DM-122095-21.

Taotluse kontrollimisel tuvastati, et mäeeraldisest ligikaudu 0,8 km kaugusel idas asub Nõlvasoo metsise püsielupaik ja 1,3 km kaugusel läänes Selja metsise püsielupaik. Samuti tuvastati, et taotletava Rüütja II liivakarjääri lähedal (vastavalt 1400 m ja 1300 m asuvad Rail Balticu (RB) Selja ökodukt ja Kootja rohesild (Kootja tee kombineeritud ülepääs), mille toimimist karjäär võib mõjutada. Sellest tulenevalt palus Keskkonnaamet lisada taotlusele pädeva eksperdi eksperthinnang, mis käsitleks karjääri ja materjali väljaveoga seotud mõjusid RB Kootja tee ja RB Selja ökodukti toimivusele (võttes arvesse sihtliikide käitumist ja vajadusi), Rapla maakonnaplaneeringu ning Kehtna üldplaneeringuga määratud roheline võrgustiku koridori toimivusele ja piirkonna roheline võrgustiku sidususele. Hinnata tuli ka kumulatiivseid mõjusid (RB trassi ja kaasnevate ehitiste rajamine, teised karjäärid jms).

Verston OÜ esitas nõutud eksperthinnangu 31.05.2023 (registreeritud KOTKAS-es 01.06.2023

numbriga DM-122095-6).

Lähimad majapidamised asuvad taotletavast mäeeraldisest ja selle teenindusmast ~300 m loodes jäädes kinnistutele Kääru (tunnus 29203:001:0240), Väike-Kääru (29203:001:0014) ja Vahtra (tunnus 29203:001:0690) ning ~650 m kaugusel lõunas Liiva (tunnus 29203:001:0540) kinnistul.

RB kavandatav trassikoridor jääb taotletavast Rüütja II liivakarjääri mäeeraldisest vaid ~1 km kaugusele läände. Rüütja II liivakarjääris kaevandatavat täiteliiva kasutatakse RB raudteetrassi mulde ning muude raudteetrassi objektide ehitusel. Mäeeraldise 10 km raadiusesse jääb peale raudteetrassi mulde veel seitse RB raudteetrassi ehitusobjekti – Järvakandi jaam (id OS1800), Selja ökodukt (id BR1730), Kootja rohesild (id BR1740), Kõnnu ökodukt (id BR1760), Kõnnu viadukt (id BR1160) ning Sohlu ökodukt (id BR1770).

Taotletav mäeeraldis paikneb metsamassiivis, jäädes Järvakandi alevist ~1,5 km kaugusele lõunasse. Rüütja II liivakarjäär asub Selja küla ida-kagu poolses osas, külgnevus naaberküladega puudub.

Mäeeraldise teenindusmaa idapiirist ~1,2 km kaugusel idas kulgeb Kõnnu jõgi (teise nimega Kohtru jõgi, tunnus VEE1113300), kuhu juhatakse mäeeraldise teenindusmaa ümbrusesse rajatud maaprandussüsteemi kraavidesse kogunenud liigvesi. Kõnnu jõgi suubub läänes Nurtu jõkke, mis omakorda kuulub Kasari jõestikku.

Rüütja II liivakarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad täielikult maaprandussüsteemi Järvakandi2 (ÜP-49) (tunnus 5111330031020/001) maa-alaga.

Taotletavast mäeeraldisest läänes kulgeb püsikattega tugimaantee 27 Rapla-JärvakandiKergu, mis jääb mäeeraldise teenindusmaa piirist kaugemale kui 30 m. Vastavalt Ehitusseadustiku § 71 (avalikult kasutatava tee kaitsevöönd) lõige 2 järgi on maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool äärmise sõiduraja välimisest servast kuni 30 m. Rüütja II liivakarjäärist põhjas kulgeb kruuskattega 2920043 Lelle sihitee, mis jääb taotletava mäeeraldise teenindusmaa piirist ~10 m kaugusele.

Taotletav Rüütja II liivakarjäär ja taotletava mäeeraldise teenindusmaa ei kattu kaitstavate loodusobjektidega ja Natura 2000 alagani seal ei ole inventeeritud kaitstavate liikide leiukohti ega elupaiku. Mäeeraldise teenindusmaast ~700 meetri kaugusel kagus asub vääriselupaik VEP124132, 1 – 1,5 km kaugusel kirdes asuvad vääriselupaigad VEP124131 ja VEP124130 ning 1,8 – 2,0 km kaugusel kagus asuvad vääriselupaigad VEP160077 ja VEP160076. Lähimad kaitstavad alad on Natura 2000 alade koosseisu kuuluvad ligikaudu 0,8 km kaugusel Nõlvasoo metsise püsielupaik ja 1,3 km kaugusel asuv Selja metsise püsielupaik.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade

väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalua taotluse menetlusse võtmise teate avalikustamata kohalikus või maakondlikus ajalehes, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning kavandatud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnavalua taotlus on 28.11.2023 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 02.10.2023 kirjaga nr DM-122095-12 keskkonnavalua taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus avaldas arvamus Transpordiamet 04.10.2023 kirjaga 7.1-7/23/20857-2 (registreeritud KOTKAS-es 05.10.2023 numbriga DM-122095-17), millega nõustuti Rüütja II maavara kaevandamise loaga tingimusel, et maavara väljavedu toimub mööda teed nr 2920043 Lelle sihttee mahasõiduga riigitee 27 km 30,42. Samuti mainiti, et riigiteele uusi mahasõite ei tohi rajada ning maavara väljaveotee peab kajastuma mäeeraldise plaanil. Sellest tulenevalt kavandab Keskkonnaamet seada loale vastava kõrvaltingimuse lähtuvalt käesoleva korralduse punktis 3.3. „Kõrvaltingimuste seadmine“ toodust.

KeÜS § 47 lõike 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnavalua taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõike 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnavalua taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet xx.xx.2024 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määraes ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid xx kirjaga nr xx.

Eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid esitati/ei esitatud.

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis Verston OÜ-lt xx kirjaga nr xx arvamust või vastuväiteid keskkonnanloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks xx.

Verston OÜ määratud tähtaja jooksul xxx.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõike 1 tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhinnangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet jättis 19.07.2024 kirjaga nr DM-122095-26 „Rüütja maardla Rüütja II liivakarjääri keskkonnanloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise“ algatamata *KMH* Rüütja II liivakarjääri keskkonnanloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnanloa kõrvaltingimustena (vt p 3.3.).

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnanloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnanluba nr KL-522383 annab Verston OÜ-le õiguse Rüütja II liivakarjääri mäeeraldisel maavara kaevandamiseks.

3.2. Täiendavad kaalutlused keskkonnanloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnanloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Rüütja II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 02.10.2023 kirjaga nr DM-122095-16 Kehtna Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks, tähtajaga 03.12.2023. Kehtna Vallavalitsus määratud tähtajaks arvamust ei avaldanud. Kirjavahetusest Maa-ameti ja Kehtna Vallavalitsusega ilmnis, et taotluse seletuskirjas ja taotluse vormil ei vastanud plokkide nimed ja varukogused maavarade registri andmetele (kirjavahetus registreeritud KOTKAS-es 23.10.2023 numbriga DM-122095-18). Vastavalt Keskkonnaameti 23.10.2023 puuduste likvideerimise kirjale DM-122095-19 esitas ettevõtte 26.10.2023 parandatud taotluse (registreeritud KOTKAS-es 26.10.2023 numbriga DM122095-20).

Parandatud taotlus jäi Kehtna Vallavalitsusel märkamata ning määratud tähtajaks arvamust ei esitatud. Toimunud suhtluse käigus palus kohalik omavalitsus Keskkonnaametil taotluse uuesti saata. Keskkonnaamet saatis parandatud taotluse uuesti 08.01.2024 kirjaga DM122095-22 ning Kehtna Vallavalitus edastas 06.03.2024 kirjaga Kehtna Vallavolikogu 28.02.2024 otsuse 1-2/141, millega nõustuti maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusega (kiri registreeritud KOTKAS-es 06.03.2024 numbriga DM-122095-23).

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmel, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmekava kohta. Rüütja II liivakarjääri keskkonnaloa taotluse seletuskirja kohaselt kogu kasulik materjal turustatakse ning mäeeraldiselt eemaldatud katend ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal aunades ning kasutatakse hilisemalt kaevandatud ala korrastamiseks. Kaevandamise ajal on katendivallid efektiivsed müra- ja tolmutõkked. Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmekava eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmelid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmekava eriosa.

Kui mäeeraldiselt eemaldatud kattekiht ei leia kasutust 3 aasta jooksul ladustamise hetkest alates, tuleb ettevõttel taotleda keskkonnaloa jäätmekava (katendi) tekitamiseks (KeÜS § 41 lõige 3 punkt 3 ning JäätS § 73 lõige 2 punkt 7). Karjäärialale on keelatud prügi ladustada.

Keskkonnale ohtlikud jäätmelid tuleb koguda teistest jäätmelitest eraldi (määrdeõlid, pliiaakud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käidelda nõuetekohaselt (viia jäätmekogumisse vms).

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Rüütja liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnanloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnanloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnanloa andmisega. Kehtna Vallavalitus edastas 06.03.2024 kirjaga Kehtna Vallavolikogu 28.02.2024 otsuse 1-2/141, millega nõustuti maavara kaevandamise keskkonnanloa taotlusega (kiri registreeritud KOTKAS-es 06.03.2024 numbriga DM-122095-23). Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnanloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnanloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 19.07.2024 kirjaga nr DM-122095-26 kinnitatud KMH eelhinnangu järeldus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 13 sätestab, et keskkonnanloa andmisest keeldutakse, kui mäeeraldis või selle teenindusmaa asub elamule lähemal kui 100 meetrit, välja arvatud käesoleva seaduse § 50 lõikes 10 nimetatud isiku nõusolekul. Mäeeraldisest lähemla kui 100 m ei asu elamuid. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkt 13 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Verston OÜ ei ole seisuga xxx karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema

muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud 19.07.2024 kirjaga DM-122095-26 Rüütja II liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhindangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Rüütja II liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250- 300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhindangus järgmised keskkonnameetmed:

1. Ammendatud kaevandusalale tuleb võimalusel (tulenevalt veerežiimiist ja kasvupinnase muutustest kaevandusalal) juba kaevandustegevuse käigus kujundada selline metsaökosüsteem, mis oleks võimalikult sarnane alal enne kaevandamistegevust olnud olukorrale.
2. Kaebuste esitamisel tuleb loa omanikul aktiivse kaevandamistegevuse ja maavara väljaveo tingimustes läbi viia müra ja tolmuosakeste kontsentratsiooni mõõtmine kaebuse esitaja katastriüksusel ning piirnormide ületamisel korraldada koheselt karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks. Mõõtmised peavad olema läbi viidud akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused esitada ka Keskkonnaametile kahe nädala jooksul.
3. Müra ja tolmu leviku vähendamiseks tuleb lähimate elamute suunal ladustada vähemalt 3 m kõrgused katendivallid.
4. Jälgida tuleb ilmastikutingimusi. Peenosakeste (PM) heite välisõhku vähendamiseks tuleb kaevandamise ja vedude perioodil (kuival ajal) niisutada karjäärisiseseid teid, platse ja väljaveo teed.
5. Võimalusel teha kõik suuremad inimtegevusest tulenevad häiringud (Rail Balticu raudtee, Selja öko dukti ja Kootja rohesilla ehitus ning Rüütja II liivakarjääri kaevandamine) võimalikult korraga ja võimalikult lühikese aja jooksul. Ülejäänud olukordades kasutada võimalusel maavara kaevandamisel mäeeraldise piiride lähistel (kuni ~50 m ulatuses) korraga ainult ühte töötavat masinat (näiteks ekskavaatorit).

Kõik loetletud keskkonnameetmed lisatakse keskkonnaloale kõrvaltingimusteks eeltoodud sõnastuses.

Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Kehtna Vallavalitus edastas 06.03.2024 kirjaga Kehtna Vallavolikogu 28.02.2024 otsuse 1-2/141, millega nõustuti maavara kaevandamise keskkonnaloa taotlusega (kiri registreeritud KOTKAS-es 06.03.2024 numbriga DM-122095-23). Täiendavaid tingimusi ei esitatud.

3.4. Avalikustamise käigus esitatud ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnaloa taotluse avalikustamise käigus laekus arvamusi ja ettepanekuid.

Transpordiamet avaldas arvamust 04.10.2023 kirjaga 7.1-7/23/20857-2 (registreeritud KOTKAS-es 05.10.2023 numbriga DM-122095-17), millega nõustuti Rüütja II maavara kaevandamise loaga tingimusel, et maavara väljavedu toimub mööda teed nr 2920043 Lelle sihitee mahasõiduga riigitee 27 km 30,42. Samuti mainiti, et riigiteele uusi mahasõite ei tohi rajada ning maavara väljaveotee peab kajastuma mäeeraldise plaanil. Sellest tulenevalt seatakse antavale keskkonnaloale vastav kõrvaltingimus järgmises sõnastuses:

6. Maavara väljavedu toimub mööda teed nr 2920043 Lelle sihitee mahasõiduga riigitee 27 km 30,42. Riigiteele uusi mahasõite ei tohi rajada ning maavara väljaveotee peab kajastuma mäeeraldise plaanil.

Tingimuse sõnastamisel on liidetud kokku Transpordiameti esitatud punktid.

Keskkonnaloa nr KL-522383 andmise otsuse ja loa eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid *laekus/ei laekunud*.

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnaalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://www.keskkonnaamet.ee/et/eesmargid-tegevused/keskkonnakaitseloa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Tiit Rahe
peaspetsialist juhataja ülesannetes
maapõuebüroo